

Slov. narodna:

Rdeče češnje rada jem,
črne pa še rajši,
v šolo tudi rada grem,
vsako leto rajši.

Tu nam prostor dajte
za naše mlade dame,
da bo sijalo soncece
na naše mlado srcece.

Ti si lepa, ti si lepa,
ti si pa najlepša.

Svetlana Makarovič:

Rdeče češnje rada jem,
črne pa še rajši.
rada grem s poti ljudem,
vsako leto rajši.
so na pragu stali, češnje preštevali,
te so moje, te so tvoje, te so pa njegove.

Rada gledam rdeči mak,
pa črnega še rajši.
rada imam temo in mrak,
vsako leto rajši.
so na pragu stali,
življenja preštevali,
ta so moja, ta so tvoja, ta so pa njegova.

Rada pojem pesmice,
psujem pa še rajši.
rada tudi kar molčim,
vsako leto rajši.
so na pragu stali,
mrličje preštevali,
ti so moji, ti so tvoji, ti so pa njegovi.

ZELENI JURIJ

I

Odprite okna, odprite duri!
Mimo jaše Zeleni Jurij
po zelenem polju, na zelenem konju.
Dajmo mu to, česar še ne pozna:
Dajmo mu piti iz vrča solza
pa mu iztaknimo svetle oči —
sključen naj hodi, kot hodimo mi.

II

Potem so se ljudje zbrali v krogu.
Gledali so drug mimo drugega
in počasi kamenjali dečka.
Pod kamni je deček dorasel v moža.
Odjezdil je neznano kam
in ga leta ni bilo nazaj.
Ljudje so kmalu pozabili nanj.

III

Zaprite okna, zaprite duri!
Mimo jaše Sivi Jurij
po sivem tlaku, na konju kostnjaku.
Svetlo bodalo prinaša v rokah.
Ne udrži ga najtežji zapah.
Hodi po hišah, iztika oči.
Kar je dobil, to stotero deli.

V belo oblačilo oblečene Žalik žene so dobre bele žene z lepimi dolgimi lasmi. Ljudem so prijazne, kmetom svetujejo pri poljskih delih in opravilih, jim pomagajo, a le, če jih pustijo pri miru. Pastirjem blagoslavljuje črede in skrbijo za to, da ima živina dovolj mleka, domačiji pa podarijo klobko neskončne niti, ki nima konca, razen če gospodinja niti ni prekolne. Včasih podobno kot rojenice ob rojstvu pridejo obiskat otroka, da bi prerokovale kako bo potekalo njegovo življenje. Pojavijo se podobno kot dobre vile, takrat kadar jih ljudje najbolj potrebujejo. Imajo lastnosti čarobnega bitja, saj uresničujejo želje. Njihovi nasprotniki so škopnjaki. Niso tako mlade kot vile, zato pa bolj izkušene in razumevajoče. Prepirov ne marajo, raje se umaknejo v samoto.

SVETLANA MAKAROVIC: ŽALIK ŽENA

I

Kdor je poklical žalik ženo,
temu ne gre več iz srca.
V avgustu ga brezasta noč ulovi,
tare se obenj, v lase mu sega.
Naenkrat pozabi veliko besed,
črn mlaj mu grlo zapira.
In ve, četudi je ne sreča:
žalik žena je bila, je bila.
Zaradi tega sveta. Zaradi njega samega.

II

Pride žalik žena do človeških bivališč.
Nikjer ne potrka, v zastrta okna strmi:
Daj mi, žena, toplo telo svojega moža.
Čez čas neslišno odide k svojim studencem,
za njo stezo požira črni les.
ZdaJ je živali ne poznajo več,
v ostrih skokih bežijo od nje.
Pri daljnem studencu kdaj zaječi,
ženam v varnih hišah srce zledeni.

III

Žalost ga najde, slepa tiplje po njem.
Vzpne se kot živali in se ji vda.
To so dnevi velike bridkosti,
ki z njegovim srcem utripa,
njegove blede dneve živi.
Pod žalik vrbo lisica zvarek kuha.
Dala ga bo mlinarju, ki bolan leži.

Na šentjanževo bo odšel ob potoku.
Nič več ga ne bodo videli.